

Основна школа „Моша Пијаде“ Жагубица

Самовредновање рада школе

Област вредновања: Етос

15. април 2021. године

Тим за самовредновање рада школе чине:

1. Звонимирка Јовичић, професор разредне наставе, координатор,
2. Снежана Лукић, професор разредне наставе,
3. Никола Миловановић, професор енглеског језика,
4. Горица Аврамовић, професор математике,
5. Марија Величковић, професор историје.

Тим за самовредновање је направио план самовредновања на првом састанку, где је утврђена област самовредновања за школску 2020/2021. годину, а то је **ЕТОС**, пета по реду кључна област. План самовредновања направљен је на основу Стандарда квалитета рада установе, као и на основу Приручника о самовредновању и вредновању рада школе. На следећем састанку су јасно подељене улоге и задужења сваког од чланова тима. Оно што се процењује у оквиру ове кључне области је следеће:

5.1. Успостављени су добри међуљудски односи.

5.2. Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу.

5.3. У школи функционише систем заштите од насиља.

5.4. У школи је развијена сарадња на свим нивоима.

5.5. Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности.

До закључака о овој области квалитета дошло се применом анкета и упитника који су спроведени међу наставницима о самопроцени атмосфере и међуљудских односа у школи и партнерству са родитељима, школским одбором и локалном заједницом. Анкетом су били обухваћени и родитељи и ученици. Коришћена је и листа за снимање атмосфере у учионици на основу посете часова од стране директора и педагога школе. Коришћени су упитници из Приручника о самовредновању, као и упитници и чек листе које су припремили чланови Тима за самовредновање.

Стандард **5.1. Успостављени су добри међуљудски односи** вреднује се на основу следећих показатеља:

5.1.1. У школи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих.

5.1.2. За дискриминаторско понашање у школи доследно се примењују мере и санкције.

5.1.3. За новопридошле ученике и запослене у школи примењују се разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину.

5.1.4. У школи се користе различите технике за превенцију и конструктивно решавање конфликта.

Тим за самовредновање је обрадом и анализом резултата из примењених упитника дошао до следећих резултата:

Око 41% наставника процењује да је врло важно и да је у великој мери присутна тврдња да се у школи негује позитивна социјална клима, међусобна сарадња и уважавање. Наставници су процењивали и важност односно степен присутности узајамног поштовања, одсуства предрасуда по питању социјалног статуса и вероисповести, националне и полне припадности и сваку од њих наставници су проценили у највећој мери као важну или врло важну односно да је у већој мери или у потпуности присутно (око 40% за сваку тврдњу). Да у увек подстиче ученике на бригу о људима процењује око 50% наставника, док сарадничке односе међу ученицима константно подстиче нешто мање од 50% наставника. Да у већој мери у школи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих сматра око 37% испитаника. Мање од 30% наставника процењује да се школо у већој мери подржавају иницијативе и педагошке аутономије наставника и стручних сарадника.

Око 20% анкетираних родитеља сматра да се у школи у потпуности негује међусобна сарадња и уважавање. Око 22% анкетираних родитеља сматра да школа у потпуности организује активности које су усмерене на превенцију насиља.

Око 20% ученика процењује да је у потпуности присутна тврдња да воле да иду у школу јер се ту осећају безбедно. Потпуну присутност тврдње да их у школи уче одговорности за своје поступке процењује око 38 %, а на бригу о другима око 26% ученика. Да се у школи у потпуности подстичу на толеранцију процењује око 20% ученика, на поштовање различитости око 39%, а да се у потпуности негују и подстичу сараднички односи процењује око 22% анкетираних ученика и приближно исто толико да их у школи у потпуности подстичу да слободно изражавају своје ставове и мисли. Око 30 % ученика процењује да је у потпуности тачна тврдња да је понашање наставника у школи, међусобно и у односу са ученицима, уз узајамно уважавање, док потпуну присутност тврдње да се о недопустивом понашању ученика у школи, као што је агресивност, нетрпељивост, нетолеранција, неуважавање и слично отворено се разговара процењује око 37%. Да је у школи у потпуности видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу процењује око 32%. Потпуну присутност тврдње да школа организује активности за ученике које су директно усмерене на превенцију насиља процењује око 38%, а да школа у потпуности пружа подршку раду ученичког парламента и другим ученичким тимовима процењује око 30% испитаних ученика.

Упоређивањем добијених резултата са описима из Приручника за самовредновање Тим за самовредновање процењује да је поменути стандард на нивоу остварености 2.

Стандард: 5.2. Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу процењује се на основу следећих показатеља:

- 5.2.1. Успех сваког појединца, групе или одељења прихвата се и промовише као лични успех и успех школе.
- 5.2.2. У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате.
- 5.2.3. У школи се организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех.
- 5.2.4. Ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом учествују у различитим активностима установе.

Процена је извршена увидом и анализом резултата спроведених анкета са наставницима и ученицима.

Око 35% наставника процењује да је врло важно и да је у потпуности тачно да редовно користе прилику за похваљивање и признање позитивних поступака и успеха ученика. Да су у школи осмишљене ситуације у којима се промовишу постигнућа ученика у свим областима, у школским и ваншколским активностима у већој мери присутне и да је то врло важно процењује око 25% наставника и приближно исто толико да је то у школи у потпуности присутно. Да је важно да се успех сваког појединца, групе или одељења прихвата и промовише као лични успех и успех школе и да је то у већој мери односно у у потпуности присутно процењује око 40 % наставника. Процентуално је исти број наставника проценио да је врло важно и да се у великој мери у школи примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате. Да се у школи у великој мери организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех процењује око 40% наставника. Да је врло важно и да је у потпуности присутно да се у школи похваљују позитивни поступци и постигнућа ученика процењује нешто више од 40% ученика, а да је важно и да се у школи увек осећају безбедно процењује око 40% анкетираних ученика.

Упоредивањем добијених резултата са описима из Приручника за самовредновање Тим за самовредновање процењује да је поменути стандард на нивоу остварености 3.

Стандард 5.3. У школи функционише систем заштите од насиља процењује се на основу следећих показатеља:

- 5.3.1. У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу.
- 5.3.2. У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.

5.3.3. Школа организује активности за запослене у школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља.

5.3.4. Школа организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или су сведоци).

Процена је такође извршена увидом и анализом резултата спроведених анкета са наставницима, ученицима и родитељима ученика.

Да се за дискриминаторско понашање у школи у већој мери примењују одговарајући поступци санкционисања процењује око 50% наставника и приближно исто толико да се у школи у већој мери користе различите технике за конструктивно решавање проблема. Око 50% наставника процењује да у школи функционише мрежа за решавање проблема насиља у складу са Протоколом о заштити деце /ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно – васпитној установи. Да школа у већој мери односно у потпуности организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или су сведоци) процењује око 53% наставника. Да су у потпуности упознати са кућним редом и правилима понашања у школи процењује око 60% анкетираних родитеља. Да у школу воли да иде и да је то у потпуности присутно процењује око 40% анкетираних ученика.

Упоредивањем добијених резултата са описима из Приручника за самовредновање Тим за самовредновање процењује да је поменути стандард на нивоу остварености 3.

Стандард **5.4. У школи је развијена сарадња на свим нивоима** процењује се на основу следећих показатеља:

5.4.1. У школи је организована сарадња стручних и саветодавних органа.

5.4.2. Школа пружа подршку раду ученичког парламента и другим ученичким тимовима.

5.4.3. У школи се подржавају иницијативе и педагошке аутономије наставника и стручних сарадника.

5.4.4. Родитељи активно учествују у животу и раду школе.

5.4.5. Наставници, ученици и родитељи организују заједничке активности у циљу јачања осећања припадности школи.

Процена је такође извршена увидом и анализом резултата спроведених анкета са наставницима, ученицима и родитељима ученика.

Мање од 30% анкетираних наставника процењује да увек подстиче ученике да учествују у активностима које се тичу њих самих, док око 50% процењује да у већој мери ученици подстакнути да развијају своје таленте уметовањем у различитим ваннаставним активностима. Око 40% анкетираних наставника процењује да у већој мери подстичу ученике да сами организују разноврсне активности, а да је у потпуности или у великој мери тачно да сваке наставне године бар по једну секцију организује око 35% наставника. Да су у одржавање и уређење

школског простора у потпуности или у великој мери укључени сви процењује око 37% анкетираних учитеља. Да се за новопридошле ученике и запослене у школи у потпуности или у великој мери примењују разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину процењује око 32% наставника. Мање од 37% наставника процењује да је у потпуности тачно да ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом учествују у различитим активностима установе. Око 42% наставника процењује да је тачно да школа организује заједничке активности наставника, ученика и родитеља у циљу јачања припадности школи. Око 61% родитеља процењује да је у потпуности или у великој мери тачно да је школа отворена за сарадњу и да се запослени односе према родитељу са уважавањем. Сарадњом са одељењским старешином у потпуности или у великој мери задовољно је око 77% родитеља, а око 43% процењује да је тачно или је великој мери тачно да знају коме у школи треба да се обрате када им је потребна одређена информација. Да су информације о дешавањима у школи у потпуности или у великој мери прецизне и јасне процењује око 52% родитеља, да школа у потпуности/у великој мери тражи мишљење и подршку родитеља када су у питању ваннаставне активности процењује нешто мање од 50% родитеља и приближно исто толико родитеља процењује да је тачно да школа тражи сагласност/мишљење родитеља када су у питању активности које финансирају родитељи и да добијају одговарајућу повратну информацију о реализацији таквих активности. Да је тачно да је рад Савета родитеља у потпуности/у великој мери јаван и доступан за присуство свим заинтересованим процењује око 45% родитеља и приближно исто толико њих процењује да школа увек прихвата иницијативе и сугестије Савета родитеља. Око 43% родитеља процењује у школи у потпуности/у великој мери постоји сарадња стручних и саветодавних органа школе и приближно исто толико да је тачно да школа подстиче активно учешће родитеља у раду школе, као и да код ученика и родитеља развија осећај припадности школи. Нешто мање од 63% анкетираних ученика процењује да је тачно да знају коме треба да се обрате за помоћ уколико имају неки проблем, а око 50% да их у школи подстичу да брину о свом окружењу и као и да учествују у уређењу школског простора.

Упоредивањем добијених резултата са описима из Приручника за самовредновање Тим за самовредновање процењује да је поменути стандард на нивоу остварености 3.

Стандард 5.5. Школа је центар иновација и образовно – васпитне издзетности процењује се на основу следећих показатеља:

5.5.1. Школа је препознатљива као центар иновација и васпитно-образовне изузетности у широј и ужој локалној и стручној заједници.

5.5.2. Наставници континуирано преиспитују сопствену васпитно-образовну праксу, мењају је и унапређују.

5.5.3. Наставници нова сазнања и искуства размењују са другим колегама у установи и ван ње.

5.5.4. Резултати успостављеног система тимског рада и партнерских односа на свим нивоима школе представљају примере добре праксе.

5.5.5. Школа развија иновативну праксу и нова образовна решења на основу акционих истраживања.

Процена је такође извршена увидом и анализом резултата спроведених анкета са наставницима и родитељима ученика.

Да је у потпуности или у великој мери тачно да наставници континуирано преиспитују сопствену васпитно-образовну праксу, мењају је и унапређују процењује око 50 % наставника, а да је у потпуности/у великој мери тачно да је школа препознатљива као центар иновација у окружењу процењује око 51 % родитеља.

Упоредивањем добијених резултата са описима из Приручника за самовредновање Тим за самовредновање процењује да је поменути стандард на нивоу остварености 3.

Закључак тима за самовредновање

У области ЕТОС постигнут је следећи ниво остварености стандарда:

5.1. Успостављени су добри међуљудски односи– **ниво остварености 2**,

5. 2. Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу– **ниво остварености 3**,

5.3. У школи функционише систем заштите од насиља– **ниво остварености 3**,

5.4. У школи је развијена сарадња на свим нивоима– **ниво остварености 3**,

5.5. Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности– **ниво остварености 3**.

Тим за самовредновање на основу изнетих резултата доноси следеће закључке:

1. У школи се промовише слобода изражавања и изношења ставова, али уважавање мишљења свих актера није у потпуности присутно;
2. Декларативно се промовише једнакост свих, али су у пракси уочене и поједине предрасуде у том погледу;
3. Простор је естетски уређен, али није увек у функцији учења;
4. Не промовише се довољно успех појединаца у школи;
5. Родитељи се информишу о раду школе по потреби, без унапред договорених облика сарадње,

6. Школа информише родитеље о постигнућима ученика, али информација не задовољава увек стварне потребе родитеља.

Наведено је полазна основа при изради Акционог плана у циљу уклањања уочених недостатака у овом подручју самовредновања.

Подаци добијени анализом листе снимања у учионици.

На основу добијених резултата може се говорити да је атмосфера на часовима добра. Школски простор одговара потребама ученика, уредан је и пријатан, у већој мери наставници се труде да у учионицама истакну радове ученика, потребно је што више исте користити у свакодневном раду. Распоред седења је углавном традиционалан што је у појединим одељењима потреба због великог броја ученика (преко 25 до 30 ученика), те није лако организовати другачији распоред седења. Где могућности постоје, пожељно је користити предности различитог типа организације седења, сходно образовним потребама ученика. Током посета часова запажено је да се наставници ученицима обраћају са уважавањем и промовишу међусобно поштовање, такође није било конфликта између ученика. У већој мери наставници посвећују пажњу сваком ученику, позитивно реагују на питања и одговоре ученика. Наставници у већој мери пажљиво слушају шта ученици говоре и подстичу ученике да се слободно изражавају. Пожељно је више подстицати групни рад или рад у пару који је мање заступљен као облик рада уз стварање услова да у раду група учествују сви. У већој мери наставници подстичу ученике да рад обављају самостално, више охрабривати ученике да сами одлуче о избору задатака у циљу развијања независности код ученика. У већој мери наставници подстичу кооперативност и индивидуалност код ученика.

Анкете и графички приказ добијених одговора по узорцима доступни су на линковима испод.

[Упитник за ученике](#)

[Листа снимања атмосфере у учионици](#)

[Упитник за наставнике и стручну службу](#)

[Упитник за родитеље](#)

Извештај је у сарадњи са директором и педагогом школе сачинио Тим за самовредновање рада школе.